

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/164006,45-rocznica-smierci-Stanislaw-Pyjasa.html>
2022-08-12, 12:01

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa

7 maja 2022 r., w 45. rocznicę śmierci Stanisława Pyjasa, studenta UJ, współpracownika KOR, zamordowanego prawdopodobnie przez SB, dyrektor krakowskiego IPN dr hab. Filip Musiał złożył kwiaty pod tablicą pamiątkową na ul. Szewskiej oraz na skwerze obok domu studenckiego „Żaczek”, przy odsłoniętym w 2019 r. pomniku opozycjonisty.

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

45. rocznica śmierci Stanisława Pyjasa. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Stanisław Pyjas zmarł 7 maja 1977 r. w tajemniczych okolicznościach. Ciało zostało znalezione rankiem w bramie kamienicy przy ul. Szewskiej 7. Według środowisk opozycyjnych śmierć studenta była skutkiem pobicia przez funkcjonariuszy SB. 15 maja

przyjaciele Pyjasa powołali Studencki Komitet Solidarności – pierwszą w PRL niezależną organizację studencką.

Śledztwo w sprawie śmierci studenta, umorzone w PRL, zostało wznowione w 1991 r. Później było jeszcze kilkakrotnie podejmowane i umarzane. Ostatnie śledztwo zakończyli w 2019 r. prokuratorzy IPN. Ono także zostało umorzone z powodu niemożności wykrycia sprawców przestępstwa.

Wystawa „Co ty wiesz o SKS?” na Plantach. Fot. IPN

Wystawa „Co ty wiesz o SKS?” na Plantach. Fot. IPN

Wystawa „Co ty wiesz o SKS?” na Plantach. Fot. IPN

Przez trzy tygodnie na Plantach w okolicach ul. św. Anny w Krakowie można oglądać wystawę „Co ty wiesz o SKS?”. Na 17 planszach znajdziecie informacje o powstaniu i działalności, założonego w maju 1977 r., Studenckiego Komitetu Solidarności oraz represjonowaniu przez SB jego sympatyków i działaczy. Pod deklaracją założycielską SKS podpisali się: Andrzej Balcerek, Joanna Barczyk, Liliana Batko, Wiesław Bek, Małgorzata Gątkiewicz, Elżbieta Majewska, Józef Ruszar, Bogusław Sonik, Bronisław Wildstein i Lesław Maleszka (tajny współpracownik SB „Ketman”).

Ekspozycja ukazuje historię SKS od pierwszych działań w latach 70. różnych grup studentów krakowskich, którzy nie godzili się z peerelowską rzeczywistością, poprzez wydarzenia związane ze śmiercią studenta UJ Stanisława Pyjasa aż po solidarnościowy zryw w 1980 r.